

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 405/2022-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej JUDr. Martinom Bartkom, advokátom, Piaristická 6667, Trenčín, a JUDr. Silviou Bartkovou, advokátkou, Piaristická 6667, Trenčín, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 CoP 27/2021-1244 z 9. júna 2021 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Cdo 344/2021 z 29. marca 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 19 CoP 27/2021-1244 z 9. júna 2021 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 9 Cdo 344/2021 z 29. marca 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Žiada tiež o priznanie náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa na Okresnom súde Trenčín (ďalej len „okresný súd“) návrhom na začatie konania z 12. januára 2018 ako matka maloletého dieťaťa domáhala zvýšenia výživného na mal. [REDAKOVANÉ] na sumu 400 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu na začatie konania. Na pojednávaní okresného súdu 25. novembra 2020 upravila návrh na začatie konania na základe predbežného právneho posúdenia zo strany súdu a žiadala, aby bola mal. [REDAKOVANÉ] zverená do jej osobnej starostlivosti s tým, že právo maloletú zastupovať

a spravovať jej majetok budú mať obaja rodičia. Pokiaľ ide o výživné, matka navrhla, aby toto bolo určené od 1. dňa v mesiaci, v ktorom bol doručený súdu návrh na začatie konania, teda od 1. januára 2018, a to vo výške 400 eur mesačne, a výživné bude otec povinný hradiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám. Okresný súd na pojednávaní pripustil uvedenú zmenu návrhu na začatie konania a následne rozsudkom vo veci samej č. k. 26 P 6/2018-1174 z 24. februára 2021 zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia ju budú zastupovať a budú spravovať majetok maloletej. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej [REDAKOVANÉ] sumou 200 eur mesačne s účinnosťou od 1. januára 2018 do 31. augusta 2018 a sumou 250 eur mesačne s účinnosťou od 1. septembra 2018, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Dlh na výživnom pre maloletú [REDAKOVANÉ] za obdobie od 1. januára 2018 do rozhodnutia súdu vo výške 1 500 eur otcovi dieťaťa povolil splácať popri bežnom výživnom k rukám matky v mesačných splátkach po 42 eur s účinnosťou zaplatenia prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok. Okresný súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti výroku o určení výživného a určení dlhu na výživnom podal otec maloletej odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom takto:

„Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o výživnom, o dlhu na výživnom a o trovách konania mení tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej [REDAKOVANÉ] sumou 170,- eur mesačne s účinnosťou od 01. 01. 2018 do 31. 08. 2018 a sumou 200,- eur mesačne s účinnosťou od 01. 09. 2018, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

4. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie z dôvodu podľa § 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), ktorý vymedzila vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP s odôvodnením, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka za porušenie práva na spravodlivý proces považuje predovšetkým nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, poukazujúc na jeho zmätočnosť, nepresvedčivosť, nepreskúmateľnosť a vnútornú rozpornosť.

7. Za nepreskúmateľnú považovala tú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku, z ktorej nie je zrejmé, ako odvolací súd dospel k sume odôvodnených výdavkov na maloletú vo výške 350 – 400 eur mesačne a prečo nezohľadnil obdobie po nástupe maloletej na základnú školu. Uviedla,

že keď odpočíta bežné náklady zohľadnené odvolacím súdom od sumy 150 – 200 eur, zostane suma 80 – 130 eur mesačne, ktorá má pokryť výdavky na stravu, drogériu, ortopedickú obuv a ešte aj jednorazové výdavky (školské aktivity a poplatky), ktoré sa rozpočítajú na celý rok. Pritom len zvýšené výdavky na špeciálnu obuv, ktoré riadne zdokladovala už pred súdom prvej inštancie, predstavujú priemerne 60 eur mesačne. Odkázala na vyčíslené a zdokladované výdavky na maloletú predložené súdu prvej inštancie, ktoré predstavovali počas navštevovania materskej školy maloletou sumu 432,63 eur mesačne a sumu 598,14 eur mesačne od nástupu maloletej do základnej školy. Odvolaciemu súdu vyčítala, že si nevšimol tú skutočnosť, že ako matka má dve vyživovacie povinnosti na rozdiel od otca maloletej. Uviedla, že po vyhlásení rozhodnutia súdu prvej inštancie jej vznikli aj ďalšie výdavky spojené s operáciou maloletej a tiež má vážne zdravotné problémy, v dôsledku ktorých je práceneschopná od 8. apríla 2021. Zhodnotenie dôkazov odvolacím súdom považovala za povrchné a jeho rozhodnutie za svojvoľné, nepodložené vykonaním riadneho dokazovania. Zároveň bolo rozhodnutie pre ňu prekvapivé, pretože na základe zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie ho nebolo možné predvídať.

8. Za nedostatočne odôvodnené a arbitrárne považuje sťažovateľka i napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorý sa podľa jej názoru obmedzil len na všeobecné tvrdenia, pričom svoje závery založil na domnienkach „bez vykonania akéhokoľvek dokazovania“ a sťažovateľku „odbil“ s tým, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí obsahovať presný rozpis každej jednotlivéj položky, ktorá má byť výživným pokrytá.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

10. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu je argumentácia sťažovateľky uplatnená v ústavnej sťažnosti založená na námietkach, že napadnutý rozsudok krajského súdu trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia pre jeho zmätočnosť, nepresvedčivosť, nepreskúmateľnosť a vnútornú rozpornosť.

11. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

12. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

13. V danom prípade mala sťažovateľka k dispozícii opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytuje. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu mohla podať sťažovateľka dovolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP.

14. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti preskúmal dovolanie sťažovateľky a zistil, že námietky v ňom uplatnené sa prekrývajú s argumentáciou sťažovateľky v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu.

15. Dovolací súd po preskúmaní argumentácie sťažovateľky viažucej sa na prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie odmietol ako neprípustné. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľky vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti vylučuje právomoc ústavného súdu, pretože argumentácia uplatnená v ústavnej sťažnosti je totožná s argumentáciou uvedenou v dovolaní. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

16. Právo na súdnu ochranu sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky opravné štádiá konania pred súdom vrátane dovolacích konaní, v ktorých sa (popri všeobecných procesných podmienkach) uplatňujú aj ďalšie, osobitné procesné podmienky dovolacieho konania.

17. Ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142

ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

18. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky, pričom zistil, že sťažovateľka v dovolaní uplatnila dovolací dôvod podľa § 431 ods. 1 CSP, ktorý vymedzila vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

19. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že dovolací súd dospel k záveru, že čo sa týka dôvodu podľa § 431 ods. 1 CSP v zmysle uplatnenej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, je dovolanie neprípustné, pretože nezistil v konaní odvolacieho súdu namietanú vadu.

20. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení nevysporiadal ústavne akceptovateľným spôsobom s jej dovolacími námietkami, keďže svoje závery založil na domnienkach „bez vykonania akéhokoľvek dokazovania“ a sťažovateľku len „odbil“, ústavný súd na poukazuje bod 14 napadnutého uznesenia, z ktorého vyplýva rozsah dovolacieho prieskumu namietanej vady zmätočnosti:

«Dovolatelka v súvislosti s vadou § 420 písm. f) CSP predovšetkým namietala, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočné, zmätočné, arbitrárne a prekvapivé. Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd však nezistil ani jeden z týchto namietaných nedostatkov v rozhodnutí odvolacieho súdu.

I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť účastníkovi konania, aby uplatňoval svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská účastníkov k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Odvolací súd v rozhodnutí dospel k záveru, že odôvodnené potreby maloletej predstavujú sumu 350-400,- eur mesačne, na rozdiel od súdu prvej inštancie, ktorý mal zato, že táto suma predstavuje len 200-250,- eur mesačne. Rozdiel medzi oboma rozhodnutiami spočíval nie v určení nižšej sumy odôvodnených výdavkov maloletej, ale v právnom závere odvolacieho súdu, že pri určení vyživovacej povinnosti rodičov je potrebné zohľadniť nielen príjem otca, ale aj príjem matky a jeho výšku. Kým teda súd prvej inštancie v tomto smere nevzal do úvahy bezdôvodné zrieknutie sa potenciálneho príjmu matky a nepeňažný príjem matky v podobe bezodplatného zapožičania automobilov, odvolací súd uvedené skutkové okolnosti zohľadnil s tým, že hoci by príjem matky prevyšoval príjem otca, je kompenzovaný osobnou starostlivosťou matky o maloletú a preto dospel k záveru, že výdavky na maloletú je potrebné rozdeliť medzi rodičov rovnakým dielom.

Navyše odvolací súd určil výdavky spojené so zhoršeným zdravotným stavom maloletej na sumu 200,- eur mesačne, ktorá zahŕňala okrem nákladov zohľadnených už súdom prvej inštancie (plávanie, rehabilitácie s masážami, kurz baletu) v sume 132,- eur súhrnne, ešte ďalšiu sumu a to 80,- eur mesačne na iné (ako už uvedené) výdavky bez účelového určenia (t. j. môžu byť nimi

pokryté aj výdavky na špeciálnu obuv pre maloletú). Z odôvodnenia tiež vyplýva, ktoré konkrétne náklady zohľadnil odvolací súd ako náklady na bežné výdavky (podrobnejšie bod 7. rozsudku odvolacieho súdu) vrátane obuvi. Odvolaciemu súdu tak nie je možné vyčítať, že by nezohľadnil špeciálne náklady, ktoré vznikajú v súvislosti so zdravotným stavom maloletej, či návštevou školy, ani to, že by nebolo zrejmé, ktoré výdavky vzal do úvahy. Treba zdôrazniť, že nie je možné presne vyčíslieť, vydokladovať odôvodnené potreby maloletej, tak ako to žiada matka (či otec v konaní pred súdom prvej inštancie). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí obsahovať presný rozpis každej jednotlivkej položky a sumy, ktorá má byť výživným pokrytá (takýto rozpis nie je obsiahnutý ani v rozhodnutí súdu prvej inštancie). Ide vždy o sumu, na ktorú je potrebné pozeráť sa zo širšieho uhla pohľadu, teda ako na sumu „primeranú“ a nie sumu kopírujúcu každý cent výdavkov na maloleté dieťa. Odvolací súd zohľadnil výdavky maloletej aj z hľadiska obdobia pred nástupom maloletej do základnej školy a výdavky po nástupe (viď bod 8. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), keď určil sumu 170,- eur mesačne za predškolské obdobie a sumu 200,- eur mesačne od 1. septembra 2018.»

21. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky týkajúcu sa neuplatnenia vyšetrovacieho princípu v mimosporovom konaní v súvislosti s jej tvrdením, že je práceneschopná od 8. apríla 2021 a vznikli jej ďalšie výdavky spojené s operáciou maloletej, dovolací súd konštatoval, že táto informácia nebola obsahom spisu a odvolací súd v čase vyhlásenia svojho rozhodnutia nemal o tom vedomosť, preto ju ani nemohol zohľadniť a vyjadriť sa k nej. „Ani vyšetrovací princíp mimosporového konania nezabavuje účastníka konania povinnosti tvrdenia tých skutkových okolností, ktoré sú na jeho strane a môžu mať vplyv na rozhodnutie súdu v zmysle § 32 CMP (pozri obdobne komentár k Civilnému mimosporovému poriadku § 35, 1. vydanie, 2017, doc. JUDr. Romana Smyčková, PhD. a kolektív, Nakladateľstvo C. H. Beck). Pokiaľ účastník neoboznámil súd s okolnosťami nevyhnutnými pre jeho rozhodnutie, hoci o nich vedel a mal možnosť tak urobiť (§ 63 CMP), sám sa zbavuje možnosti priaznivejšieho rozhodnutia v jeho prospech.“

22. V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je prekvapivým rozhodnutím, najvyšší súd uvádza:

«Najvyšší súd už za predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, podľa ktorého predvídateľné je rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup súdu v konaní a pri rozhodovaní (viď sp. zn. 3 Cdo 236/2010, 7 Cdo 42/2010, 5 Cdo 210/2013). Dovolateľka bola oboznámená s argumentáciou otca týkajúcou sa jej majetkových a zárobných pomerov už vo vyjadreniach otca počas konania na súde prvej inštancie, skutočnosť, že sa nepremietli v súdnom rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale boli zohľadnené až odvolacím súdom, nemá za následok „prekvapivosť“ rozhodnutia, pretože dovolateľka mala možnosť sa k nim vyjadriť a vedela, že odvolací súd ich bude na základe podaného odvolania posudzovať, čo aj urobil. Odvolanie otca bolo právnej zástupkyňi matky riadne doručené 5. mája 2021 (viď č. l. 1234 spisu). Dovolateľka mala preto možnosť zaujať stanovisko k námietkam otca týkajúcim sa posúdenia jej majetkových a zárobných pomerov a možností, ako aj k tzv. potencialite príjmu na jej strane (viď bod 40 - 50 odvolania otca), ktoré si odvolací súd pri určení vyživovacej povinnosti otca osvojil. Na tom nič nemení skutočnosť, že v mimosporovom konaní platí tzv. vyšetrovací princíp, pretože v danom prípade bol postup odvolacieho súdu predvídateľný a matke bola vytvorená možnosť naň reagovať, neboli

jej teda postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu odňaté žiadne procesné oprávnenia. Je tiež zrejmé, že pri určení vyživovacej povinnosti bude súd skúmať majetkové a zárobné pomery oboch rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine), neobstojí preto tvrdenie dovolateľky o prekvapivosti rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu, že sa nemala možnosť vyjadriť k dôvodom, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.»

23. Vo vzťahu k namietanej arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu dovolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že z neho nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo znamenala aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov popierajúcu ich účel, podstatu a zmysel. Podľa názoru najvyššieho súdu „... odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa riadil odvolací súd pri prijímaní záveru o určení výživného v sume 170,- eur, resp. 200,- eur a z akých dôvodov pristúpil k zmene napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom tieto dôvody nie je možné považovať za nepodložené, svojvoľné, či neodôvodnené (viď bližšie bod 14 tohto rozhodnutia). Ako už bolo vyššie spomenuté, za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že dovolateľka sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje.“.

24. Ústavný súd v súvislosti s námietkou sťažovateľky o nedostatočnom dokazovaní (neúplne zistenom skutkovom stave) či povrchnom vyhodnotení dôkazov dovolacím súdom poukazuje na to, že v dovolacom konaní nemožno formulovať nové skutkové závery, keďže v dovolacom konaní nemá súd možnosť vykonávať dokazovanie, ale v zmysle § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

25. Z citovaného odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dovolací súd sa podrobne, jasne a zrozumiteľne vysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľky, ktoré v dovolaní uplatnila, odôvodňujúc jeho prípustnosť § 420 písm. f) CSP, a jeho závery ústavný súd považuje za ústavne udržateľné.

26. V nadväznosti na uvedené a citované časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie ním označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie odvolacieho súdu Civilný sporový poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odopretie prístupu sťažovateľky k súdnej ochrane v konaní o dovolaní.

27. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia ako celku možno vyvodit', že najvyšší súd odmietnutie dovolania s'ťažovateľky primeraným spôsobom odôvodnil, pričom tieto jeho závery nemožno považovať za arbitrárne. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu, t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone.

28. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie s'ťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej s'ťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

29. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto ústavnú s'ťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

30. Keďže ústavná s'ťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch s'ťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu